

BREEVAST NV
Dhr. Provost
Congresstraat 33
1000 Brussel

Brussel,

U/Ref : uw brief van 29/04/04
O/Ref : AVL/ah/BXL-2.994/s348
Bijlage : /

Geachte,

Betreft : BRUSSEL. Congres- Onderrichts, Drukpersstraat. Restauratie van het voormalig hotel Knuyt de Vosmaer. Principeaanvraag over de erfgoedvergunning.

In antwoord op uw aanvraag van 29/04/04 en aansluitend bij het plaatsbezoek in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de K.C.M.L. van 25/05/04, vindt u hierbij het advies door de Commissie uitgebracht over bovengenoemd onderwerp tijdens haar zitting van 26/05/04.

De Commissie feliciteert de opdrachtgever met het opzet van deze restauratie. Het betreft een ingewikkeld dossier met enkele tijdrovende aspecten. Daardoor zal echter één van de fraaiste 19de-eeuwse monumenten van Brussel gered worden. Ze waardeert ook de hoogstaande kwaliteit van het door de ontwerper voorgelegde dossier.

De Commissie onderschrijft de opsplitsing ervan in een eerste aanvraag betreffende de restauratie van de straatgevels en een volgende betreffende de restauratie / renovatie van het interieur en de overige gevels. Zij gaat in grote lijnen akkoord met de voorgestelde opties betreffende het eerste luik.

Dit dossier biedt een inleidend historisch overzicht van de bouwgeschiedenis. Het complex werd in 1878-79 ontworpen door architect Naert voor ridder de Knuyt de Vosmaer. Het betrof een centraal, op het Vrijheidsplein gericht herenhuis in een eclectische neo-renaïssancestijl en sober uitgevoerde belendende percelen aan de Drukpersstraat 5 et de Onderrichtstraat 93-95. Vrij snel ging het geheel over in handen van Ed. Empain die er zijn bank en woning in onderbracht. In 1894 vervulde hij het geheel met een woning aan de Onderrichtsstraat 95, eveneens n.o.v. arch. Naert.

Eduard en later Jean Empain voerden verschillende verbouwingen uit zowel aan het interieur als aan de oorspronkelijk neoklassieke gevels (1901, 1914, 1923). In 1926 werd het geheel nogmaals gereorganiseerd en werd de binnenkoer grondig verbouwd. De vroegere stallingen werden vervangen door een kantoorgebouw met garages n.o.v. arch. Verhelle. Het bankgedeelte aan de Onderrichtstraat onderging nog een verbouwing in 1930 voor de Banque Industrielle de Belgique (arch. Vivenoy).

De Commissie vraagt zo snel mogelijk het historisch en bouwhistorisch onderzoek te vervolledigen. Een globale studie moet leiden tot een vergelijking van de oorspronkelijke en de bestaande toestand. Op basis daarvan kan men vervolgens prioriteiten stellen wat betreft de restauratie van de oorspronkelijke decoratie. Daarbij moet men het hoofdaccent leggen op de decoratie van de bel-étage. De in de voorstudie opgenomen afbakening van de zones bestemd voor 'restauratie', 'renovatie' en 'reconstructie' kan dus enkel in grote lijnen aanvaard worden. Een doorgedreven studie zal toelaten het voorstel te verfijnen (en de terminologie te herzien).

Een studie van de door de Empains uitgevoerde ingrepen moet ondermeer precieze inlichtingen verstrekken over de 'originele' elementen uit de 'Knuyt'-fase. Zo tonen de door Naert getekende plannen dat de trap die aansluit bij de vestibule van het huis aan de Drukpersstraat 1, waarschijnlijk dateert van de eerste bouwfase. Precies deze trap zou volgens het ontwerp tot een van de noodtrappen verbouwd worden. Dit toont aan dat beslissingen over de reorganisatie van het gebouw voorbarig zijn bij ontstentenis van een volledige historische studie.

Voor de Commissie staat nu echter vast dat het dichtmaken van de luchtschacht rechts van de centrale koestdoorgang té grote implicaties zou hebben op de doorgang zelf alsook op de aanpalende trapzaal. De opwaardering van de door de schacht verlichte glasramen kan volgens de Commissie niet gepaard gaan met het aanbrengen van een liftschaft hoewel de lichtinval in de neo-gotische trapzaal verbeterd moet worden.

Over het algemeen vraagt de Commissie de nieuwe (nood-)trappen en eventuele lift(-ten) aan te brengen in de reeds verbouwde delen van het complex of bovenop de achterbouw, en tegen de achtergevels (zonder de patrimoniale waarde van de koer in het gedrang te brengen). Waarschijnlijk moet men betreffende de lift opteren voor een verspringend plan waarbij het gelijkvloers niet in één verticale lijn met de hoogste verdiepingen verbonden wordt. Vermits de voorziene uitbouw op niveau 4 deels gebonden is aan de inplanting van een lift, kan de Commissie daarover in de huidige staat van het dossier geen advies uitbrengen.

De K.C.M.L. vraagt eveneens het behoud van de bestaande ruimte-indeling in de door arch. Verhelle uitgevoerde achterbouw van het huis aan de Onderichtsstraat 95. Het betreft een waardevolle kanoorinrichting waarbij de verschillende ruimtes zich mooi tot elkaar verhouden. Deze kantoorvleugel kan mits een minimale opfrisbeurt opnieuw in gebruik genomen worden.

Wat betreft de binnenkoer kan de Commissie in de huidige fase van het dossier niet akkoord gaan met de afbraak van de tegen de achtergevels van de huizen aan de Drukpersstraat aanleunende bijgebouwen. Deze bakstenen constructies waren bedoeld om de binnekoer een homogeen uitzicht te bezorgen. De terugkeer naar de -niet gedocumenteerde- de 19de eeuwse achtergevels of de creatie van een nieuwe wand zou de koer ingrijpend wijzigen (uitzicht, vloerniveau, aansluiting met de oorspronkelijke gebouwen, ...). Zonder concreet tegenvoorstel kan de Commissie daarover niet oordelen.

De K.C.M.L. vraagt verder te worden betrokken bij de evolutie van dit interessante dossier. Zij hoopt in de loop van het project op constructieve wijze te kunnen bijdragen tot de goede afloop ervan.

A. VAN LOO
Secretaris

G. STEGEN
Ondervoorzitter

Kopie naar : Groep Planning, Waterloolaan 90, 1000 Brussel
B.R.O.H. – D.M.L. van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
B.R.O.H. - D.S. van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Kabinet van Staatssecretaris Willem Draps